

Hvilken Vej man skal gaa, maa forbeholdes senere Overvejelser. Jeg har set i Blade Notitser om, at der er Tanker om at ville paalægge enhver handlende at mærke sine Varer med Prisen, saaledes at det klart kunde kontrolleres, hvor meget den paagældende handlende beregnede sig i Avance. Om den Vej er farbar, skal jeg ikke udtale mig; det er muligt, at den Fremgangsmaade kan benyttes for en Del Varers Vedkommende; det er ikke sikkert, den kan benyttes for alle Varers Vedkommende. Og jeg er naturligvis paa det rene med, at det bliver ulige vanskeligere at kontrollere Prisen paa Reparationer. Men ærede Medlemmer af Oppositionen burde med den Myndighed, de ligger inde med, vende sig imod deres egne Klasse- og Standsfæller og kræve, at nu skal de holde op med denne Prisopskruining, thi ellers kan vi let ende i Grøften.

Man vil maaske svare, at en saadan Opfordring fra de ærede Medlemmers Side, hvor alvorlig den end er, ikke vil blive fulgt, og det er muligt. Det er muligt, at Profitlungeren er større end Samfundsfølelsen; jeg har en dunkel Følelse af, at dette er Tilfældet. Jeg synes, jeg har set saa mange Beviser derpaa under Krigen og i Tiden efter, at Krigen er sluttet, at man vel har nogen Ret til at tro det. Men saa maa Oppositionen være med til gennem Lovgivningen at træffe Foranstaltninger, til at bemyndige den ansvarlige Minister til at træffe saadanne Foranstaltninger, deltage i andre Foranstaltninger til Løsning af Spørgsmaalet. Noget alvorligt bør der gøres, og det bør gøres hurtigt.

Det kan maaske volde lidt Vanskelighed for Oppositionspartierne at være med til at begrænse Avancerne. Man har jo fra den Side krævet Handlefrihed; man har talt om „de frie Kræfters Spil“. Men det nytter ikke, selv om man dér har en Fortid at slæbe med: man maa den Vej ud at begrænse de ublu Avancer, som man i dette Øjeblik er Vidne til. Thi man frygter alligevel fra Oppositionens Side Konsekvensen af „de frie Kræfters Spil“, det Slagord, som man nu har brugt i lang Tid og har vendt imod Regeringen som en Kritik af, at den ikke har villet være med til at frigøre Kræfterne, saa de frit kunde udfolde sig. Derved har man kun tænkt paa den Del af vort Samfund, der privat ejer Jord og Redskaber eller ved Handel fordeler Produkterne, og man har ment, at for dem skulde det anerkendes, at der skulde være frit Slag. Men saa snart de frie Kræfters Spil har vist sig nede i Ar-

bejderverdenen, har man slet ikke været begejstret fra Oppositionens Side. Tværtimod, saa er man blevet i allerhøjeste Grad betænkkelig.

Men man maa være klar over, at man ikke kan give frit Slag for dem, der udbytter, og kræve Sagtmodighed og Resignation af dem, der bliver udbyttet. Man bliver dér stillet overfor et Enten—Eller: Enten maa man gaa med til de frie Kræfters Spil helt og fuldt for alle Medlemmer af vort Samfund — og jeg tror, det vilde blive ganske ulukkebringende, hvis man vilde gøre det —, eller man maa gaa til en effektiv Kontrol med Avancerne, saa de ikke bliver ved at være i den Højde, de er i i Øjeblikket. Hungeren efter Profit maa begrænses, maa begrænses fra Lovgivningsmagts og fra Ministeriets Side, saaledes at der kan blive nogenlunde Ro i vort Samfund, og Arbejderne maa være med i Ledelsen af Produktionen og maa have sikret Udbytte af Produktionens Overskud.

Det glædede mig at høre det ærede Medlem fra Guldager (Slebsager) forleden Dag udtale, at han mente, at der dog vistnok kunde blive Tale om under en eller anden Form at gaa med til noget i den Retning. Det ærede Medlems Udtalelse opfatter jeg saaledes, at den ikke alene er Udtryk for hans personlige Mening, men ogsaa for Venstres. Man maa altsaa vente Tilslutning fra Venstres Side, naar disse Tanker om Arbejdernes Indflydelse paa Ledelsen, Arbejdernes Ret til Udbytte af og Kontrol med de forskellige Virksomheder kommer frem til Drøftelse hér. Det ærede Medlem havde ganske vist travlt med straks efter at slaa fast, at det endelig ikke maatte opfattes som, at han vilde gaa med, fordi det var en Overgang til Socialisme. Nu opfatter jeg det ærede Medlems Tilslutning til Tanken saaledes, at han er klar over, at det nuværende Samfunds bærende Principper ikke længere duer. Man maa over til noget andet, man maa over til noget, hvorved Samfundets Ro kan vende tilbage. Det er med andre Ord en Underkendelse af det bestaaende Samfunds bærende Principper. Saa forstaar jeg ikke rigtig, hvorfor det ærede Medlem, der dog vil være med til at opgive det gamle, vil styre ud i noget nyt, som han ikke ved, hvad er. Det vilde dog synes jeg, være klogt at fæste sin Opmærksomhed paa det næste, som man skal til, naar man kasserer det, som man i Øjeblikket har.

Man taler om Strejker og om ulovlige